

Table of Contents

[B.Ed. First Year : Question Collection]

S.N.	Subjects	Pages
Area : Compulsory		
1.	General English (Eng. Ed. 411)	1
2.	अनिवार्य नेपाली (४०९)	5
3.	Philosophical & Sociological Foundations of Education (Ed. 412)	11
Area : Optional		
Major Subjects Specialization (416)		
1.	नेपाली कथा र उपन्यास (नेपा. शि. ४१६)	13
2.	Foundations of Language and Linguistics (Eng. Ed. 416)	16
3.	Foundation of Mathematics (Math. Ed. 416)	18
4.	Foundation of Health Education (HP. Ed. 416)	21
5.	Foundation of Population Education (Pop. Ed. 416)	23
6.	Political Thinkers (Pol. Sc. 416)	25
Major Subjects Specialization (417)		
1.	नेपाली नाटक, एकाङ्की र निबन्ध (नेपा. शि. ४१७)	27
2.	Reading, Writing and Critical Thinking (Eng. Ed. 417)	30
3.	Calculus (Math. Ed. 417)	34
4.	Foundation of Physical Education (HP. Ed. 417)	37
5.	Quality of Life (Pop. Ed. 417)	38
6.	Political Analysis (Pol. Sc. 417)	40
Minor Subjects Specialization (418/419)		
1.	नेपाली कथा र उपन्यास (नेपा. शि. ४१८)	42
2.	Foundation of Health Education (HP. Ed. 418)	44
3.	Foundation of Population Education (Pop. Ed. 418)	47
4.	Economic Analysis (Eco. Ed. 416)	49
5.	Ancient & Medieval History of Nepal (Hist. Ed. 418)	52

T.U. Examination Paper

Area : Compulsory

1. General English (Eng. Ed. 411)

Exam. 2073

Level : Bachelor/I Year/Education

Time : 3 hrs.

Full Marks : 100

Attempt ALL the questions.

Group "B"

8×7=56

1. Fill in the blanks with a, an, or the where necessary.
- a. Many years ago, this ..... train was approaching a bridge across ..... river. Suddenly ..... driver saw ..... strange figure ahead ..... person seemed to be trying to make ..... train stop ..... noise of the brakes was terrible.
- b. He took his ..... lamp and walked ..... few steps along ..... track. Then, he stopped ..... suddenly ..... bridge they had been ..... about to cross had fallen into ..... river.
2. Make sentences by putting the words in the correct order.
- a. chased/ever/by/have/been/you/a dog?
- b. was/my grandmother/taught/I/the piano/by/to play
- c. of the accident/not/at the moment/known/the, cause/is.
- d. being/My office/last week/repainted/was
- e. decorated/for the wedding/was/the room/with beautiful flowers
- f. founded/was/the company/in 1922
- g. a job/has/in New York/my husband/offered/been

OR

Complete the following sentences given in left hand side choosing the right ending from right hand side as shown in the example:

It's a pity we didn't win

1. It's a	a. any problems?
2. There's no	b. in the city centre.
3. Was there	c. anyone ?
4. It's very noisy	d. me a long time to get home.
5. It took	e. pity we didn't win.
6. Were there	f. what you wear.
7. It's essential	g. need to cry. Everything'll be fine.
8. It doesn't matter	h. to wear a safety helmet at all times.

3. Some of the following words are used in British English whereas some others are used in American English. Divide them into the two columns.

cookie, biscuit, truck, lorry, flat, apartment, candy, sweet, taxi, cab, queue, line, paraffin, kerosene

4. Read the following paragraph and edit as necessary. There are seven mistakes.

Today people work long hours and have too many responsibilities; as a result, they have very little leisure time. If people spent more time with family and friends, they will be happier. Often parents do not have enough time to spend with their children. Therefore, young children do not receive the parental attention they need. If parents have more home time, they could play games with their children and participate in more school activities. If parents spend more time with their children would do better in school. Furthermore, if workers had more leisure time, they can go on more family vacations. Teenagers had more time to communicate with their parents if they did not have so many responsibilities. If leisure time increase, the family unit would be stronger, and society as a whole would benefit.

5. Write a couple of paragraphs on Marriage in Nepal.

OR

Write a travelogue of your recent hike to a religious place.

6. How are democracy and liberty related to each other? Justify your answer.

7. Write brief answers to any two of the following questions:

- Why did Albert Einstein decline to be the President of Israel? (Albert Einstein)
- What are the traits of positive teachers? (College Teachers)
- What made the author conclude "It was better to be on foot?" (The Spanish Church)

8. Read the following text and answer the questions asked below:

He was born in 1918, son of a member of the royal house of the Thembu tribe. The schools Mandela attended were modeled on the British system; he later said he was taught to be a "black Englishman." As a black South African, however, his freedoms were strictly limited. The young lawyer joined the African National Congress (ANC), dedicated to ending, via peaceful means, the apartheid system of racially based division and discrimination. But faced with the regime's increasingly brutal repression, Mandela was charged with organizing an armed wing of the ANC. After months of living and working underground, he was arrested in 1962. Tried for treason two years later, he was sentenced to life in prison without possibility of parole.

- Who was born in 1918?
- Why did he join ANC?
- What type of schools did he attend?
- Give the meaning of 'apartheid' as it is used in the text.
- When was he arrested?
- What does ANC stand for?
- In which tribe was he born?

OR

Write a review of a play you have seen or read.

B. Read the following passage and Tick (✓) the best answers.

Laughter is a very good form of therapy. It makes people happy during sad times and it helps people to get through certain challenges in life.

Sometimes laughing has its downfalls and that is why it is not appropriate to laugh during tremendously disastrous proceedings. Most of the time, we respond to events in life by either laughing or crying. Dick Gregory learns that laughter can do him good during times of need and times of trouble. He also discovers that laughter is a better way of dealing with life crisis rather than using an act of violence of shedding tears." In some cases, laughter cannot console a person through sorrowful events like death.

11. When does laughter make people happy ?
a. During sad times   b. During happy times
c. During funeral Processions   d. During someone's death.
12. How do we respond to events of life ?
a. laughing   b. crying
c. laughing or crying   d. laughing and crying simultaneously
13. Which of the following mean "tremendously" ?
a. remarkably   b. badly   c. horribly   d. commonly
14. Which one of the following is a better way of dealing with life crisis ?
a. Using an act of violence   b. Shedding tears
c. Committing suicide   d. Laughing
15. What is the closest meaning of "disastrous" ?
a. harmless   b. harmful   c. useless   d. useful
16. When can laughter not console a person ?
a. In jubilant moments   b. In marvelous moments
c. In sorrowful events   d. In gleeful events
17. Laughter can do one good .....
a. during times of need and times of trouble
b. during times of need and times of death
c. during times of sadness and times of someone's demise
d. during times of trouble and times of death
18. Here, in the text, "get through" means .....
a. use up or consume   b. finish or complete
c. be successful or Pass   d. reach the next stage
19. What does "In some cases" in the text refer to ?
a. usually   b. frequently   c. sometimes   d. seldom
20. What is the passage about ?
a. Therapy   b. Medicine   c. Psychology   d. Physiology

2. अनिवार्य नेपाली (४०१)

Exam. 2073

Time : 3 hrs.

Full Marks : 100

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

समूह "ख"

१. तल दिइएको अनुच्छेदका रेखाङ्कित शब्दहरू शुद्ध गरी सार्नुहोस् :

काठमाडौं उपत्यकाको पश्चिम कुना तिर चक्रपथको छेउमा बाटुलो आकारको होंचो परबत रहेको छ । त्यसका पूर्वी धुम्कामा करिब १५०० बर्ष पुरानो विस्सो सम्पदा सुचिमा रहेको स्वयम्भू चैत्य छ । उक्त चैत्य सांस्कृतिक एवम् पुरातात्विक दृष्टिले पनि पर्यटकीय स्थलका रूपमा चिनिन्छ ।

अथवा

४

२. तल दिइएको अनुच्छेदमा रेखाङ्कन गरिएको पदहरूको अक्षर संरचना छुट्याउनुहोस् :

फेवाताललाई स्वच्छ सफा एवम् अतिक्रमणबाट जोगाउन जनचेतना र राजनीतिक प्रतिबद्धता आवश्यक छ ।

३. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

२×४=८

(क) तलको अनुच्छेद पढ्नुहोस् र सोधिएका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

तुलसीका पातबाट तेल निकालेर पीडादायक रोगका किटाणुहरूको नाश गर्ने दवाई बनाउन थालिएको छ । सुकमेल, निम, ल्वाडसँगै तुलसीको धुलो वा रस मिलाएर खानु हरेक रोगको उपचार मानिन्छ । तुलसी चियाले ग्यास्ट्रिक, कलेजो, मुटु, दम, मधुमेह, रघा, उच्च रक्तचाप, हाडजोर्नी, किडनी रोगमा पनि आराम पुऱ्याउँछ ।

(अ) उक्त अनुच्छेदबाट तत्सम र आगन्तुक स्रोतका दुई/दुईवटा शब्द छान्नुहोस् ।

(आ) उक्त अनुच्छेदबाट छानिएका शब्दको पदवर्ग पनि उल्लेख गर्नुहोस् ।

(ख) तलको अनुच्छेदमा रेखाङ्कित शब्दको रचना प्रक्रिया देखाउनुहोस् :

नेपालमा नीजि क्षेत्रले विद्युत् उत्पादनका लागि प्रशस्त मात्रामा नदीखोला दर्ता गरेर राखेको तर उत्पादन प्रक्रिया सुरु नगरेको अवस्था छ । साँच्चै नै काम गर्न चाहनेलाई कागजपत्र नपुगेको भनेर झुलाइ रहने प्रक्रियाबाट जनगुनासाहरू बढेका छन् । विद्युत् उत्पादन र लोडसेडिङको समस्या समाधान गर्न ऊर्जा मन्त्रालय, विद्युत् प्राधिकरण, विद्युत् विकास बोर्डले आफ्ना कामलाई परिणाममुखी बनाउन विभिन्न विकल्प अघि सार्नु आवश्यक भएको छ ।

(ग) उपर्युक्त 'क' र 'ख' अनुच्छेदका निम्नलिखित पारिभाषिक पद पदावलीलाई सन्दर्भगत अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् :

पीडादायक रोग, कीटाणु, कागजपत्र, लोडसेडिङ, दर्ता ।

३. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

२×४=८

(क) पूर्ण भूतकालीन क्रियापदको प्रयोग गरी परीक्षा केन्द्रमा आइपुग्नुभन्दा अघि मनमा उठेका खुन्दुलीलाई समेटेी पाँच वाक्यमा एउटा अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

(ख) एसएलसीमा A+ ल्याएकी बहिनीलाई उच्च शिक्षासम्बन्धी सल्लाह दिँदै आज्ञार्थक भावमा कम्तीमा पाँच वाक्यको एउटा अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

(ग) तलका वाक्यलाई एउटै वाक्यमा संश्लेषण गर्नुहोस् :

म विदेशमा हुन्छु । म बोलचित्र र नाटक हेरिरहेको हुन्छु । म स्वदेशमा हुन्छु । म जीवन अनुभव गरिरहन्छु ।

४. तलको तालिकामा 'एसएलसी परीक्षा २०७२' मा लागू गरिएको अक्षराइकन प्रणालीको ढाँचा दिइएको छ । उक्त ढाँचा हेरी त्यसका सूचनालाई तालिकामा रूपान्तरण गर्नुहोस् :

क्र.सं.	सेवा क्षेत्र (प्रतिशतमा)	श्रेणी/ग्रेड	व्याख्या	स्तरीकृत अङ्क
१.	९० र सोभन्दा माथि	A+	अति उत्तम	४.०
२.	९० भन्दा कम र ८० भन्दा माथि	A	उत्तम	३.६
३.	८० भन्दा कम र ७० भन्दा माथि	B+	धेरै राम्रो	३.२
४.	६० देखि ७० का बिचमा	B	राम्रो	२.८

अथवा

तलको अनुच्छेदमा दिइएका सूचनालाई स्तम्भ चित्रमा रूपान्तरण गर्नुहोस् ।

कुनै शिक्षण संस्थामा शैक्षिक सत्र २०७१/७२ अन्तर्गत बिएड प्रथम वर्षमा भर्ना भएका ७४९ जना विद्यार्थीहरूमध्ये नेपाली शिक्षामा ७५, अङ्ग्रेजी शिक्षामा ८०, विज्ञान शिक्षामा ४५, गति शिक्षामा ५९ एवम् अन्य विषयमा ९९ जना गरी जम्मा ३५८ जना विद्यार्थीहरू वार्षिक परीक्षामा उत्तीर्ण भएको अनुमानित तथ्याङ्क रहेको छ । उक्त तथ्याङ्कलाई तालिकामा रूपान्तरण गरी प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

५. तलको अनुच्छेदमा रेखाइकन गरिएका क्रमबोधक शब्दले के कस्तो कोशीय संसक्ति व्यवस्था सिर्जना गरेका छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

विकास आयोजनाको प्राथमिकता निर्धारण र त्यसअनुसार सम्पादन गर्ने कार्यलाई योजना भनिन्छ । सामान्यतया योजना तिन प्रकारको हुन्छ, पहिलो हो दीर्घकालीन योजना । यस्तो योजनाको अवधि १० - २० वर्षको हुन्छ । यसले अर्थतन्त्रको सामान्य वृद्धि सङ्केत गर्छ । दोस्रो हो मध्यावधि योजना । यसको समयावधि ४/५ वर्षको हुन्छ । यसअन्तर्गत निश्चित लक्ष्य, उद्देश्य र नीति किटान गरी विभिन्न विकास योजना कार्यान्वयन गरिएका हुन्छन् । तेस्रो हो वार्षिक योजना । यसमा सम्बन्धित वर्षमा सम्पादन गर्न निर्धारण गरिएका योजनाहरू पर्दछन् ।

अथवा

तलको अनुच्छेदमा रेखाइकन गरिएका पदले के कस्तो व्याकरणिक संसक्तिको काम गरेका छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

विकासशील मुलुकका जनता अनुत्पादक बचत र अनावश्यक खर्च गर्छन् । उनीहरू जाति, धर्म, वर्ग, लिङ्ग आदिमा विभाजित छन् । यसले श्रमशक्तिलाई व्यावसायिकता प्रदान गर्न गाह्रो पर्छ । राज्यसत्ता निश्चित वर्ग र शक्तिमा केन्द्रित हुन्छ । त्यसकारण राजनेता र कर्मचारी भ्रष्टाचारमा लिप्त हुन्छन् । यस्ता कतिपय प्रवृत्ति हाम्रो देशमा पनि विद्यमान छन् ।

६. तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

२×७.५=१५

(क) तलको गद्यांश पढी अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको बहुवैकल्पिक उत्तरमध्ये सर्वोत्कृष्ट उत्तर पहिचान गरी लेख्नुहोस् :

'मुलुकी ऐन (२०२०)' ले छुवाछुतलाई गैरकानुनी भनेपछि सरकार र राजनीतिक दलहरूले पनि यसलाई भजाइ खाने भाँडो बनाएका छन् । पञ्चायती व्यवस्थाको अवसानपछिका अवस्थामा सानाठूला सबै दलले समेत

जातीय भेदभाव र छुवाछुतका विरोधमा आफूलाई उभ्याउँदै आएका छन् । गणतन्त्र स्थापनापछि मुलुकमा समावेशी मुद्दाले प्रमुख स्थान ओगटेको देखिन्छ । नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ पछि छुवाछुत विरोधी कानूनले छुवाछुत र जातीय भेदभावलाई हिंसा र अपराधको श्रेणीमा राखेको छ । यसरी कानुनी, नीतिगत र नेताका भाषणको मुख्य विषय भए तापनि छुवाछुत र जातीय भेदभावको अन्त्य हुन सकेको छैन । सरकारको नीति र कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्दा यो अवस्था सिर्जना भएको हो ।

नेपालको कानूनले छुवाछुत र जातीय भेदभावलाई पूर्ण रूपमा निषेध गरे तापनि हाम्रो समाज व्यावहारिक र मानसिक रूपमा यसलाई अझै पूर्ण रूपमा स्विकार नसकेको छैन । ग्रामीण समाजमा जातजातिका आधारमा गरिने भेदभाव र अवहेलना गर्ने प्रवृत्ति निरूत्साहित भइसकेको छैन । कतिपय ठाउँमा आफूलाई माथिल्लो जातका भन्नेले तल्लो जात र दलित समुदायका मानिसप्रति भेदभाव गरिरहेका छन् भने कैयौं ठाउँमा दलित र सीमान्तकृत समुदायभित्र असमानता र तहगत विभेदको अवस्था पनि देखिन्छ ।

सरकारले दलितसँग अन्तर्जातीय विवाह गर्दा सम्बन्धित जोडीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति पनि बनाएको छ । जातीय भेदभाव र छुवाछुतको प्रवृत्ति समाजमा हजारौं वर्षदेखि हुकँदै आएको रोग हो । यसलाई निमिट्ट्यान्न पार्न छुवाछुत र जातीय भेदभावको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । यो काम सरकारले मात्र गर्न सक्छ । दलित र सीमान्तकृत समुदायमा कानून र अधिकारका बारेमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै समाजमा भेदभाव र असमान व्यवहार हुँदा उनीहरूलाई कानुनी उपचारको खोजी गर्न उत्प्रेरित गर्नुपर्छ । छुवाछुत र जातीय भेदभाव गर्ने तथा त्यस्तो गर्न प्रेरित गर्ने समुदाय वा व्यक्तिलाई कानूनको दायरामा ल्याएर सजाय दिने प्रावधान राख्नुपर्छ । परम्परागत मान्यतामा अल्झिएको समुदायमा भने कानूनमा दलित समुदायको अधिकार प्रत्याभूति भइसकेको र समाजमा आएको परिवर्तनका आयामबारे सम्बन्धित समूहलाई जागरण कार्यक्रमबाट जानकारी गराउनु उपयुक्त हुन्छ ।

प्रश्नहरू :

- i. छुवाछुत र जातीय भेदभावको अभिप्राय के हो ?
  - (क) माथिल्ला जातकाले तल्ला जात र दलितप्रति गर्ने व्यवहार
  - (ख) सम्पन्नले विपन्नप्रति गर्ने भेदभाव
  - (ग) एउटै समुदायभित्र हुने अन्तर्विभेद
  - (घ) जातीय आधारमा गरिने पक्षपात र तिरस्कार
- ii. सवैधानिक प्रावधानमा छुवाछुत र जातीय भेदभावलाई के भनिएको छ ?
  - (क) गैर कानुनी कार्य
  - (ख) हिंसा र अपराध
  - (ग) नीतिगत समस्या
  - (घ) व्यावहारिक उल्झन
- iii. समाजमा छुवाछुत र जातीय भेदभाव कुन रूपमा रहेको छ ?
  - (क) जातजाति र तिनका क्रियाकलापका रूपमा
  - (ख) ग्रामीण समाजमा देखापर्ने भेदभाव र अवहेलनाका रूपमा
  - (ग) दलित समुदायभित्रकै अन्तर्गतको भेदभावका रूपमा
  - (घ) समाजको मानसिक र व्यावहारिक चेतनाका रूपमा

- iv. पहिलो अनुच्छेदमा प्रयोग भएको 'यसरी' को सम्बद्ध अंश के रहेको छ ?
 (क) ऐन नियमका प्रावधान कागजमा सीमित भएको अवस्था
 (ख) छुवाछुत र जातीयताप्रति राजनीतिक दलको सकारात्मक धारणा
 (ग) सरकारी नीति र कानून कार्यान्वयनको फितलो अवस्था
 (घ) छुवाछुत-र जातीयता सरकार र दलका लागि गतिलो नारा भएको अवस्था
- v. छुवाछुतसम्बन्धी समस्या समाधानका लागि के गर्नुपर्ला ?
 (क) सम्बद्ध व्यक्तिलाई कानूनको दायरामा ल्याउने
 (ख) दलित समुदायका व्यक्तिलाई कानूनी अधिकारबारे सचेत तुल्याउने
 (ग) सम्बद्ध सबैलाई कानूनमा दलित अधिकार प्रत्याभूति भएको जानकारी गराउने
 (घ) दलित अधिकार र समाजमा आएको परिवर्तनबारे सबैलाई जागरण अभियान चलाई सुशिक्षित बनाउने

(ख) तलको गद्यांश पढ्नुहोस् र सोधिएका प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

दक्षिणमा महाभारत लेक र उत्तरमा मुख्य हिमालयका विशाल पर्वतहरूबाट सुरक्षित मध्य पहाडी भूक्षेत्र देशकै मुटुकै रूपमा रहेको छ । यी दुई प्राकृतिक पर्खालका बिचमा रहेको यस क्षेत्रको चौडाइ करिब ६० देखि १०० कि.मि. रहेको छ । पश्चिममा भारतको कुमाउँदेखि पूर्वमा सिक्किमसम्म फैलिएको यस क्षेत्रको लम्बाइ करिब ९०० कि.मि. छ ।

भूआकृति सरल र स्पष्ट हुनाको कारणमध्ये पहाडी भाग अरु क्षेत्रबाट स्पष्ट छुटिन्छ । यस भागको उचाइ ६०० देखि २००० मिटरसम्म छ । उत्तर दक्षिणतिर बग्ने ठूला ठूला नदीहरू यस क्षेत्रमा पर्दछन् । यस क्षेत्रमा पश्चिमदेखि पूर्वसम्म थुप्रै उपत्यका बनेका छन् र तिनलाई बनाउने नदीहरूमा चमेनिया, सेती, कर्णाली, भेरी, कालिगण्डकी, त्रिशुली, सुनकोशी, अरुण र तमोर हुन् । पश्चिम र पूर्वी नेपालका केही ठाउँमा यो मध्य पहाडी भाग एकाएक उच्च पर्वतीय क्षेत्रसित मिसिन पुगेको छ । उदाहरणका लागि कर्णालीको सहायक नदी सेती गङ्गा र कालीगण्डकी बिचको भाग ४००० मिटरको उचाइसम्म उठेको छ । दक्षिणमा बग्ने कर्णाली नदीको जलाधार क्षेत्रभित्र घुसेको यो भाग हिमाली क्षेत्रकै एउटा अंश हो र त्यो खण्ड मध्य पहाडी भागबाट स्पष्ट रूपमा अलग देखिन्छ ।

उचाइका कारण मध्य पहाडी भागको जलवायु मानव बसोबासका लागि अनुकूल छ र खेतीका लागि पनि सुहाउँदो छ । उष्णकटिबन्धीय क्षेत्रदेखि समशीतोष्ण जलवायु भएको यस क्षेत्रमा सबै किसिमका अन्न, फलफूल र सागपात उमार्न सकिन्छ । नेपालको मध्यपहाडी भागका अन्य ठाउँमा उचाइको विषमता असाध्य धेरै छ । उचाइ अनुसार खेतीपाती गर्ने तरिका पनि फरक फरक हुन गएको छ । सोही अनुसार विभिन्न सामाजिक समूहको बसोबासको तरिका पनि फरक फरक छ ।

प्रश्नहरू :

- नेपालको मध्यपहाडी भागको लम्बाइ, चौडाइ र उचाइको भौगोलिक अवस्था कस्तो रहेको छ ?
- मध्यपहाडी भूक्षेत्रबाट बग्ने नदीहरू कुन कुन हुन् ?
- मध्यपहाडी क्षेत्रको कुन भूभाग उच्च पर्वतीय क्षेत्रसँग सम्बद्ध रहेको छ ?
- मध्यपहाडी भाग मानव बसोबास र खेतीपातीका लागि किन उपयोगी मानिन्छ ?
- मध्यपहाडी भागको जलवायु र भूबोटको अवस्था कस्तो देखिन्छ ?

७. प्रश्न ६ 'क' को तेस्रो अनुच्छेदलाई एक तिहाइ शब्दमा सङ्क्षेपिकरण गर्नुहोस् ।

अथवा

प्रश्न ६ 'ख' को पहिलो र दोस्रो अनुच्छेदका मुख्य मुख्य कुरा समेटि पाँचओटा बुँदा टिपोट गर्नुहोस् ।

८. 'तीजमा माइत आउन नपाएकी चेली' शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

अथवा

तल दिइएका बुँदासारका आधारमा १५० शब्दसम्मको एक अनुच्छेद तयार पार्नुहोस् :

जुनसुकै बोटबिरुवाका लागि पानी चाहिने - जनसङ्ख्या बढ्दै जाँदा खाने कुराको माग पनि बढ्ने - माग अनुसार खाद्यान्न पूर्ति गर्न जग्गा आवाद गर्नुपर्ने - हरेक किसिमको खेतीपातीका लागि पानीको मात्रा फरक फरक चाहिने - सिंचाइ भएमा एउटै जमिनबाट पनि दुई तिन बाली खेती गर्न सकिने ।

९. धुम्रपान र मद्यपान जस्ता जनस्वास्थ्यमा हानि पुऱ्याउने वस्तुको प्रयोग घटाउनका लागि सरकारले प्रसारित गर्ने जनचेतनामूलक विज्ञापनको ढाँचा तयार गर्नुहोस् ।

अथवा

अवैज्ञानिक र हचुवा किसिमले गरिएको विद्युत् महसुल वृद्धिबाट नेपाली जनता आहत भएको विषय उल्लेख गर्दै त्यसमा गर्नुपर्ने सुधारका कार्यलाई समेत समेटि 'गोरखापत्र' दैनिकका सम्पादकलाई सम्बोधन गरी सम्पादकीय चिठीको नमुना तयार गर्नुहोस् ।

१०. कुनै एक शीर्षकमा ३०० शब्दभन्दा कम नहुने गरी निबन्ध लेख्नुहोस् :

(क) सौर्य ऊर्जाको उपयोगिता र प्रयोग

(ख) मेरो जीवनको लक्ष्य

(ग) राष्ट्रनिर्माणमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको भूमिका

११. तपाईंको गाउँमा महिला सशक्तीकरण विषयमा एउटा समिति निर्माण गरिएको छ । त्यस समितिको तपाईं संयोजक हुनुहुन्छ । संयोजकका हैसियतले त्यस समितिले गरेका सम्पूर्ण गतिविधिलाई समेटेर आफ्नो जिल्लाका जिल्ला विकास अधिकारीलाई बुझाउने प्रतिवेदनको ढाँचा तयार गर्नुहोस् ।

१२. (क) कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

(अ) तल दिइएका सूचनामा आधारित भई एक अनुच्छेद शङ्कर लामिछानेको परिचय दिनुहोस् :

नाम : शङ्कर लामिछाने

जन्म : वि.सं. १९८४

जन्मस्थान : जैसीदेबल, काठमाडौं

शिक्षा : आइएस्सी सम्म

व्यक्तित्व : साहित्यकार

पुरस्कार/सम्मान : मदनपुरस्कार (२०२४)

प्रकाशित निबन्ध सङ्ग्रह : • एक्टुयाक्ट चिन्तन प्याज (२००३)

• गोधूली संसार (२०२७)

• बिम्ब प्रतिबिम्ब (२०२८)

• शङ्कर लामिछाने (२०३३)

मृत्यु : २०३२, काठमाडौं

(आ) तल दिइएका बुँदाका आधारमा कवि भूपि शेरचनका विशेषता एक अनुच्छेदमा निर्माण गर्नुहोस् ।

— स्वच्छन्दतावादी प्रगतिवादी कवि — कवितामा मानवीय पीडाको अभिव्यक्ति
— व्यङ्ग्य र विद्रोह सबल पक्ष — राष्ट्र, राष्ट्रियता र सहिदप्रति आस्था —
नेपाली प्रकृतिका सूक्ष्म पक्षको पनि चित्रण — नयाँ पुराना बिम्ब र प्रतीक
प्रयोग — सरल सरस भाषाका कवि

(इ) 'लङ्का काण्ड' कथाको विषयवस्तु र शीर्षकका विचको सम्बन्धबारे टिप्पणी गर्नुहोस् ।

१२. (ख) 'चुली' उपन्यास सरसती पढिसकेपछि पर्यावरणीय क्षेत्र र तपाईंका मनमा उठेका खुलुदुलीलाई समेटेी प्रतिक्रियात्मक अभिव्यक्ति दिनुहोस् ।

अथवा

९

'सत्ताको खोजमा' एकाङ्कीमा नारी अधिकार प्राप्तिका निमित्त गरिएका प्रयासका सम्बन्धमा प्रतिक्रियात्मक अभिव्यक्ति दिनुहोस् ।

Group "A"

20

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेखा चिह्न (✓) लगाउनुहोस् ।

१. 'फलफूल' शब्दको संरचनामा कति अक्षर छन् ?
क. १   ख. २   ग. ३   घ. ४
२. 'लक्ष्यपूर्वक यात्रा गर्ने मान्छेहरू बाटामा निदाउदैनन्' यस वाक्यमा आएको 'गर्ने' शब्दले कुन वर्गलाई जनाउँछ ?
क. नाम   ख. क्रिया   ग. विशेषण   घ. क्रियाविशेषण
३. 'आज पानी परोइन' वाक्यको कारण रूप कस्तो हुन्छ ?
क. आज पानी पर्दैन   ख. आज पानी नपर्ने होइन
ग. आज पानी पर्छ   घ. आज पानी पर्ला
४. 'भाइलाई ज्वरो आयो । त्यसैले बहिनी विद्यालय गइरान्' यस वाक्यको 'त्यसैले' पदमा व्याकरणिक संसक्तिको कस्तो रूप देखिएको छ ?
क. वैकल्पिक   ख. कारण बोधक
ग. रीतिवाचक   घ. व्यतिरेक वाचक
५. वनविज्ञानका क्षेत्रको पारिभाषिक शब्द कुन हो ?
क. निकुञ्ज   ख. निर्यात   ग. राजस्व   घ. कार्यवाहक
६. अज्ञात पक्ष जनाउने क्रियापद कुन हो ?
क. जान्थ्यो   ख. गएछ   ग. गयो   घ. जाँदै थियो
७. उपभोक्ताको ध्यानाकर्षण गराउने सबैभन्दा उपयुक्त व्यावहारिक लेखन कुन हुन सक्छ ?
क. शुभकामना   ख. बधाई   ग. विज्ञापन   घ. व्यक्तिवृत्त
८. सुन्दर भविष्यको कल्पना र आशावादी स्वर कुन कृतिमा प्रस्तुत गरिएको छ ?
क. मेरो चोक   ख. मनको दैलो   ग. चराका गीतहरू   घ. भोलिको नेपाल
९. 'चुली' उपन्यासमा हिमालको चुलीलाई केसँग दाँजिएको छ ?
क. जीवनको सफलतासँग   ख. समस्याको समाधानसँग
ग. चढाइ र ओलाईसँग   घ. रहस्यमय जीवनसँग
१०. नेपालको पश्चिम तराईको परिवेशलाई आधार बनाई लेखिएको कथा कुन हो ?
क. पछवरिया टोल   ख. लङ्काकाण्ड
ग. एकरात   घ. गाउँमा गीत गुन्जिदैनन्